

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

X. Argumenta, quibus nonnulli probant, B. Augustinum Eremitam, aut
Monachum fuisse perpenduntur, & soluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

CAPVT DECIMVM.

Argumenta, quibus nonnulli probant B. Augustinū ante presbyteratum, Eremitā, aut Monachum fuisse, perpenduntur, & solvuntur.

Via teste Philosopho in primo libro de Anima, rectum sui, & obliqui Iudex est, vt rectè nos in precedentibus locutus ostendimus, cum diximus, S. Patrem Augustinum ante presbyteratum non monachum, sed laicū inter laicos vixisse, ponderabimus nunc aduersariorum rationes, quibus nostræ assertioni, seu potius veritati nebulas obfundere pro viribus nituntur. Primum illorum argumentum colligitur ex testimonio B. Ambrosij in sermone de Augustini conuersione & baptismo, iunctis epistolis Beati Valerij Hipponensis ad Augustinum, & Sigiberti ad Macdonium, nec non etiam sermonibus ipsius Augustini ad Eremitas, ex quibus omnibus patenter habemus, B. Augustinum statim baptizatum, ab Ambrosio, vel Simpliciano veste nigra indutum, & zona pellica præcinctum monasticam vitam suscepisse. Ita recentiores, pleriq; omnes deducunt, præsertim Frater Iordanus de Saxonia, Bartholomeus Vrbinas, Petrus de Natalibus, Frasciscus Petarcha, Truxillo, Volaterranus, & alij innumeri. Sed maximè D. Antoninus in vlt. cap. 3. partis Summæ historialis.

Huic argumento, vt plenè satisfaciam, illud in primis dicendum mihi occurrit, si hæc sententia de Augustini cuculla, & vita eremitica ex alio capite probabilis aliquo modo videri posset, ex hoc vel maximè suspicam reddi, quod ad illam suadendam necesse fuerit in eadem tam manifesta, & portentosa signentare, vt Baronij verbis infra allegandis vtar, qualia sunt signenta sermonum sub nomine Ambrosij de Augustini conuersione, & baptismo, & B. Augustini ad Eremitas, & epistolarum sub nomine Valerij Hipponensis, & Sigiberti, & alia, de quibus inferius distinctè agendum erit, vbi ostendemus, illa non esse ab Autoribus edita, quorum nomina præferunt, sed ab aliquibus impostoribus pro illorum commodo conficta, & sub mentito nomine Ambrosij, Augustini, aut aliorū in plebibus peruulgata. Quorum si autoritate suffulti recentiores, non separantes preciosum à vili, & amarum pro dulci degustantes, dixerunt, B. Augustinum cucullatum, vel Eremitam fuisse, illorum autoritas magnificari non debet, maximè qui partes formales in eadem causa se ipsos præstiterunt, quales fuerunt Frater Iordanus de Saxonia, & Bartholomeus Vrbinas, Coriolanus, & alij eius-

dem instituti. Testimonium verò D. Antonini, in quo magni in præsidium recentiores nonnulli sibi ipsis conlitiunt, præsertim Ioannes Marquez qui per singulas fere paginas illud exaggerat, & commendat, tam imbecillum est, vt vix responsum mereatur, non quod B. Antonini auctoritas magna non sit, sed quia in eo capitulo, si D. Antonini est, de qua re dubito, non ex propria sententia, sed ex sola relatione cuiusdā religiosi Ordinis Eremitarū loquitur, cui relationi, vt potè falsas, ille in multis contradicit, vt ex principio illius capituli apparet, quod sic incipit: De sacro Ordine Eremitarū S. Augustini, qui in privilegijs suis et mendicantes copulantur, que inuentus refero. Quidam religiosus dicit Ordine se scribit: Reuelatū fuit Propheetico spiritu Abbati iacobino, &c. Ecce tibi cuius ponderis sit testimonium B. Antonini in illo cap. ad cucullam eremiticā B. Augustini confirmadam. Contraria omnia pene scribit de B. Augustino ipse Antoninus ex propria sententia loquens supra tit. 10. cap. 8. per multos paragraphos, in quibus Augustini res gestas ad legem describit. Quis vero fuerit religiosus Ordinis Eremitarum, ex quo illud postremum capitulum tertie partis accepit, consulas Fratrem Iordanum de Saxonia in suis libris in Vitas Fratrum nure partis, vbi contenta in dicto capite omnia reperies.

Secundum Argumentum, quod magnificat Ioannes Marquez cap. 8. §. 5. B. Augustinus post baptismū aliquādiu fuit cū S. Simpliciano, qui fuit Eremita, & etiam in Monte Pisano, & in Centum Cellis cū Eremitis moratus est. Fatetur ipse Augustinus lib. 9. Confessionū cap. 12. ad funus piissimæ suæ Matris multos fratres, & personas religiosas accurrisse, quæ res præter testimonium ipsius Augustini multipliciter probatur, & primo ex Breuiario Ecclesiæ Bracharensis lect. 5. & 6. in officio S. Augustini. Secundo ex Licentio Augustini comite in codè itinere Italico, cuius verba referuntur à B. Augustino in Epistola 39. Tertio ex Martino Papa V. in sermone de translatione Beate Monice, vt omitteremus Franciscū Petrarchā, Ioannē Baptistam Mantuanum, Bartholomæum Vrbinatē, Iacobū Philippum Bergomensem, & alios recentiores.

Huic argumento, priusquam respondeā, dato, & non concessio, quod Simplicianus fuisset Eremita, vel Monachus, & quod B. Augustinus fuisset cū Simpliciano, vel cum alijs Eremitis in Monte Pisano, & in Centum cellis, & alibi, quid inde? num ex hoc conuinceremus, illum Monachū, vel Eremitā extitisse? minimè profectò. Quot enim fuerunt, & nunc sunt laici religiosi Dei cultores, qui cū Monachis, & alijs regularibus etiam intra claustra diuturnā necessitudinem, & familiaritatē habent, & cum illis in monasterijs longo tempore viuunt, nec tamen sunt Monachi, nec aliquid regularis instituti proficere? Sed vt argumento per partes singulas occurramus, primū nego, B. Simplicianum fuisse vnquam Monachū, vel Eremitā. Videantur, quæ de illo scribit Card. Baron. tom. 4.

sub anno 374. nu. 22. & seq. & sub anno 389. nu. 9. & tom. 5. sub anno 397. nu. 72. quibus Acta Ecclesie Mediolanensis adhibulantur, & Sanctus Carolus eiusdem Ecclesie Archiepiscopus in actis ipsius Ecclesie par. 7. in Epist. de translatione S. Simpliciani, ex quibus habes, illum non Monachum, vel Eremitam fuisse, sed presbyterum Romanum, vite sanctitate, & doctrinae eruditione celeberrimum, quibus Victorinū Rhetorem illius temporis praestantissimum ex cultu simulacrorum ad Christi fidem cum totius Urbis admiratione conuerterat quem Damasus B. Ambrosio ex laico ad Episcopalis dignitatis gratiam euocato, & in rebus Ecclesiasticis minus versato Archidiaconum & adiutorem dedit. Illum enim Ecclesie Mediolanensis Archidiaconum fuisse, illius Ecclesie tabulae & picture vetustissime ostendunt. Quibus omnibus, ut appareat, quantum Augustini cum Simpliciano familiaritas ad cucullam eremiticam suadendam praeflet, subiungam hic verba S. Caroli Archiepiscopi ex praecitata Epist. 5. de Translatione S. Simpliciani: *institutionem (inquit) vite communis Hipponensium Clericorum a Simpliciano presbytero professā, ab eiq. Augustinum apprime edoctum, ad quem & libros de Trinitate postmodum Augustinus scripsit. veluti aurū probant ex assidu. &c.* Didicit igitur Augustinus a B. Simpliciano institutionem vite cōmunis, quam suos Clericos Hipponenses docuit, non quam eremita in solitudine duebant.

Sed ut omisso Simpliciano ad Augustinum veniamus. Vbi quæso docet Augustinus vel in libris confessionum vel alibi, se in Monte Pisano, vel in Centum cellis cum eremitis subsistisse, vel eremitas allocutum, vel illos saltem in transitu vidisse? nam ego quantumque attentione illos libros, & alios plures legerim, hoc inuenire nunquam potui, nec Marquez locum notauit. illud etiam doceri vellem, ex quo Augustini loco habeatur, ad funus piissimæ illius Matris multos fratres eremitas occurrisse? dicee ex verbis illis, quæ lib. 9. confessionum. cap. 12. leguntur: *Audito autem, quid ageretur, conueniunt multi fratres, ac religiosa femina, & de more illi, quorum officium erat, funus curantibus. ego in parte, vbi decuer poteram, cum eis, qui me non deserendum esse censebant, quod erat temporis congruum, disputabam.* Sed Marquez semper in eadem Salabra hæret, ut quoties nomen fratres, vel fratrum apud Augustinum, vel alios Patres auditum fuerit, de suis Eremitis intelligi necesse sit, quod illius pace magis negligendum est, quam ut sit aliqua ratione confutandum. Sensus illorum verborum est, ad exequias Beatæ illius feminae celebrandas multos Christianos pios, multas foeminas religiosas de more occurrisse, & illius funeri associando, & corpori tumulando piam operam dedisse: non quod fratres Eremitæ, qui tunc temporis nunquam, & nihil erant, vel ex Monte Pisano, vel ex Centum cellis acciti illuc volauerint.

¶

Ad testimonium Licentij, fatcor illum B. Augustini discipulū, & comitem itineris, praefertim Italici fuisse. Sed quod ille dixerit, B. Augustinum, siue in Italia, siue in Africa eremitam fuisse, aut cum eremitis vnquam vixisse, hoc falsum esse contendo. Verba Licentij ab eodem Augustino in dicta Epistola 39. recitata inter alia hæc sunt.

Omni transactos reuocet si pristina soles. Latifici auro rotis, quos libera tecum. Otia tentantes, & candida iura bonorum.

Dicimus Italia mda, montesq. per altos.
Fatetur Licentius his verbis, se cū Augustino per altos Italix montes otia libera tentando, & candida iura bonorū sectando, latos dies plurimos duxisse. Sed hoc ne est, Licentium cum Augustino in Monte Pisano, vel in Centum cellis vitam eremiticam duxisse? an nullus cū Augustino legos dies, & libera otia, id est Philosophiæ studia, sic ab illo appellata; praefertim lib. 6. Confess. cap. 14. & lib. 9. cap. 14. & 8. in medio Italix, vel in eius montibus ducere potuit, nisi cum eremitis in Monte Pisano, vel apud Centum cellas vixisset?

Sed ait Marquez pag. 120. facis aperte Licentiū indicasse, de eremitis se locutum fuisse, dum ait:

Otia tentantes, & candida iura bonorum.

Nam illorum verborum sensus legitimus hic est, S. Augustinum in illis montibus personis religiosissimis simplicissimis, & à populorū strepitu remotissimis leges tradidisse; quod idem Augustinus indicauit lib. 9. Confess. cap. 8. cum ait, Euoditum, qui prius fuerat miles, & ante Augustinum baptizatus fuerat, cum vidisset, ipsum Augustinum cum A. deodato, & Alipio non solum baptizatum, sed etiā Monachum, relicta militia seculari, socium se illis adiunxisse.

Qui habitare (inquit) facti vnanimes in domo, consociasti nobis. & Euodium inuenim ex nostro municeps: Qui cum agens in rebus multis erat, prius nobis ad te conuersus est. & baptizatus, & relicta militia seculari acinctus est in tua. Commentatur Marquez hæc verba in hunc modum, quod illorum sensus sit, Euodium relicta militia seculari acinctum fuisse in militia Christi per ingressum religionis, & assumptione cuculle eremiticæ, & relicto cingulo militis, quod erat signum militiae secularis, assumptisse zonam pelliceam eremiticam. Quod commentum non ille prior cogitauit, sed à Coriolano cap. 1. & alibi acceptū retulisse debuerat. Verū hæc omnia quod illius pace dixerim) falsa sunt, non ex Augustino, aut ex Licentio accepta, sed de proprio hauista, maximè quod ait, Euodium adhuc esse Augustinum, quod illum videri monachum, aut cuculla nigra indutum. Vbi enim Augustinus hoc dixit? Vbi etiam, quod Euodium reliquisset militiam seculi, & acinctum fuisse in militia Christi, idem sit, quod Euodium factū esse Eremitā Augustinū, assumpta cuculla nigra præincta cum zona pellicea? Augustinus de baptismo Euodij, & illius conuerfione in illis verbis loquitur, per quam ille abrenunciatis militiae Satanae, & huius mundi factus

est mi-

est miles Christi: at hoc ne est monachus eremitam? num soli Eremitæ Augustinum coriaceum cingunt, militiam? an non omnes Christiani ab apostolo dicuntur 1. ad Corinth. 10. & 1. ad Timoth. 1. & 2. & 3. & 4. & 5. & 6. & 7. & 8. & 9. & 10. & 11. & 12. & 13. & 14. & 15. & 16. & 17. & 18. & 19. & 20. & 21. & 22. & 23. & 24. & 25. & 26. & 27. & 28. & 29. & 30. & 31. & 32. & 33. & 34. & 35. & 36. & 37. & 38. & 39. & 40. & 41. & 42. & 43. & 44. & 45. & 46. & 47. & 48. & 49. & 50. & 51. & 52. & 53. & 54. & 55. & 56. & 57. & 58. & 59. & 60. & 61. & 62. & 63. & 64. & 65. & 66. & 67. & 68. & 69. & 70. & 71. & 72. & 73. & 74. & 75. & 76. & 77. & 78. & 79. & 80. & 81. & 82. & 83. & 84. & 85. & 86. & 87. & 88. & 89. & 90. & 91. & 92. & 93. & 94. & 95. & 96. & 97. & 98. & 99. & 100.

Ad testimonium Breuarij Ecclesie respondendo, tenendū esse tractatū Romanæ, quæ est Catholica, & illius Breuarij fidem adhibendam, necesse est, fidem adhibere tractatū Breuarij huius, aut illius Ecclesie praefertim in ijs, in quibus Ecclesia explicite, vel implicite contradicuntur dictio illa Ecclesie Bracharenfis, Romana in Breuario nuper reformato Augustinum anno ætatis suæ 33. facinratum, corruat statim omnia, quæ B. Augustini cum Eremitis, siue Monte Pisano, siue in Centum Cellis, siue ab Ecclesia Bracharenfis, siue ab particularibus Ecclesijs. Praeter quod non puto, neque prolixè à veritate caritari, illam traditionē astu alicuius patris in Ecclesiam Bracharensem, & illi irrepsisse, per quā iam alios plures antiquum Breuarium Romanum obrutū antiquum Breuarium Augustinū editum anno 1520. quod Romæ in Sanctæ Marie Pacis nostri Ordinis fuit.

Ad aliud testimonium de sumptibus Martini Papæ V. respondeo, Primum, ream ille sit sermo illius Pontificis, aut phari Vegij, aut alterius sub nomine Pontificis, ad fidem sibi conciliandam in hoc est visum ponere, cū confict de sermonibus, & epistolis in gratiam huius ab incertis Autoribus confictis, & sub titulo Ambrosij, Augustini, Valerij in vulgatis, de quibus suo loco dicemus, ille sit sermo habitus ab illo Pontifice, Sanctos Patres in sermonibus ad populos erudiendos, siue ad pietatis, opinionibus non solum veris, sed pro veris à popularibus habebatur, vnde ad populos excitandos ad pietatem Talis erat fortasse temporibus illius Pontificis illa in vulgus sparsa, quod B. Augustinus in Africa reuertens, eremitam Pisano, & in Centum Cellis degentem, tandem, ut demus, summū Pontificem sententia locutum, & opinionem secutum, quid inde? S. Pontifex hoc fecit B. Augustinus per Tusciam proficisces loca ibidem existentia visitauit: Sed Pontificem Augustinum verum Eremitam, & cuculla nigra indutum dixit

est miles Christi: at hoc ne est monachum heri, vel eremitam? num soli Eremitæ Augustiniani, & qui balteum coriaceum cingunt, milites Christi vocantur? an non omnes Christiani milites Christi ab Apostolo dicuntur 1. ad Corinth. 9. & 14. & 2. ad Corinth. 10. & 1. ad Timoth. 1. & 2. cap. 2. vt Sanctorum Patrum agmina omittam? an denique vita feruorum Dei militia non est super terram?

IV. Ad testimonium Breuiarij Ecclesie Bracharenfis respondeo, tenendâ esse traditione Ecclesie Romanæ, quæ est Catholica, & Apostolica, & illius Breuiarij fidem adhibendam: non autem necessarium esse, fidem adhibere traditionibus, aut Breuiarijs huius, aut illius Ecclesie particularis, præsertim in ijs, in quibus Ecclesie Romanæ, vel explicitè, vel implicitè contradicunt. talis est traditio illa Ecclesie Bracharenfis. Nam cû Ecclesia Romana in Breuiario nuper reformato tradat, B. Augustinum anno ætatis suæ 33. sacro baptisinate initiatum, corruerit statim omnia, quæ de mansione B. Augustini cum Eremitis, siue Mediolani, siue in Monte Pisano, siue in Centum Cellis traduntur, siue ab Ecclesia Bracharenfis, siue ab alijs quibusuis particularibus Ecclesijs. Præter quod temerarium non puto, neque profusum à veritate alienum suspicari, illam traditione auctu alicuius partium studiosi in Ecclesiam Bracharensem, & illius Breuiarium crepisse, per quæ viam alios plures errores in antiquum Breuiarium Romanum obrepisse, fidem nec antiquum Breuiarium Augusti Taurinorum editum anno 1520. quod Romæ in Monasterio Sanctæ Mariæ Pacis nostri Ordinis seruatur.

Ad aliud testimonium desumptum ex sermone Martini Pape V. respondeo. Primum, non constare, an ille sit sermo illius Pontificis, aut potius Marphæi Vegij, aut alterius sub nomine Romani Pontificis, ad fidem sibi conciliandam in vulgari. neque hoc est verisimponere, quod constet de alijs pluribus sermonibus, & epistolis in gratiam huius opinionis ab incertis Autoribus cõfictis, & sub nomine Sanctorum Ambrosij, Augustini, Valerij, & aliorum in vulgari, de quibus suo loco dicemus. Secundo esto ille sit sermo habitus ab illo Pontifice, respondetur, Sanctos Patres in sermonibus popularibus, ad populos erudiendos, siue ad pietatem hortandos, opinionibus non solum veris, sed etiam quæ pro veris à popularibus habebantur, yfos esse, quando ad populos excitandos ad pietatem iuuant. Talis erat fortasse temporibus illius Pontificis opinio illa in vulgari sparsa, quod B. Augustinus Mediolano in Africam reuertens, eremitas in Monte Pisano, & in Centum Cellis degentes visitauerit. Et tandem, vt demus, Summum Pontificem ex propria sententia locutum, & opinionem Vulgarium secutum, quid inde? S. Pontifex hoc solū ait, quod B. Augustinus per Tusciam proficiscens eremitarū loca ibidem existentia visitauit: Sed hoc non est, Pontificem Augustinum verum Eremitam veste nigra, & cuculla nigra indutum dixisse. & dato

quod hoc etiam dixisset, tanquā priuatus Doctor, non tanquam Summus Pontifex, & Caput Ecclesie Catholice locutus est: & ideo illius testimonium non maioris auctoritatis æstimandū est quam alia testimonia particularium Doctorum.

V. Tertium Argumentum, B. Augustinus fatetur, quando baptizatus cum socijs in Africam redibat, se fratres sui Ordinis locos habuisse, & cum fratribus in Africa vixisse, prius quam presbyter ordinaretur. Loca Augustini sunt innumera, Primum, in 9. Confess. cap. 12. *Audito autem quid ageretur, conuenerunt multi fratres, & religiosa familia, & de more illi, quorum officium erat, summo curantibus.* Secundum, in libro 1. Retractionum c. 26. *Quoniam ab ipso tempore iuuentutis meæ interrogabar à Fratribus, postquam in Africam venimus, quando me vacante viderant.* Tertium, in epistola 148. vbi ait, quando à Valerio factus est presbyter, multos ex Fratribus sui Monasterij præsentibus fuisse illius ordinationi, qui cum sentem cum viderent, solari nitentur. *Et hinc erant (inquit) lacryma illa, quæ me funderet in ciuitate ordinationis meæ tempore nonnulli Fratres aduerserunt: & vescentes causas doctoris mei quibus potuerunt sermonibus, qui omnino ad vultum meum non pertinerent, tamen bono animo consolati sunt.* Monet autē Ioan. Marquez cap. 5. §. 5. vbi hoc argumentum adducit notandam esse dictionem, *Frates*, vel à *Fratribus*, hæc enim dictio indicat, illos, de quibus loquitur, religiosos siue regulares, non simplices laicos fuisse.

Hoc argumentum inferius repetendū est. Nunc quod ad rem attinet, dico, nomen fratris, aut fratrum non esse aliqua lege obnoxium, ad semper portandum significatum Fratrum Eremitarum, etiam si literis maiusculis scribatur. Obseruandum enim est, sex modis posse aliquos appellari fratres.

Primo quis descendunt ab vno principio naturali siue immediate, siue etiam mediatè: & hoc pacto dicti sunt fratres Cain, & Abel, Genes. cap. 4. Esau & Jacob. Gen. 25. Abraham, & Loth. Genes. 13. & omnes Iudæi dicti sunt fratres. 2. Machabæorum cap. 1.

Secundo quia descendunt ab vno, & eodem patre secundum generationem spirituales: sic omnes Christiani dicuntur fratres, quia omnes vnum Patrem agnoscunt, & protestantur in Cælis, Matthæi cap. 6. hoc pacto Summi Pontifices, & Sancti Patres omnes Christianos in suis sermonibus ad populos, nomine fratrum appellare consueuerunt. Eleganter de more Chrysostomus homil. 3. in epistolam ad Hebræos: *si enim quis frater (inquit) nominatur in vobis; fratrem in hoc loco omnem fidem simpliciter intellige, non monachum tantum. Quid autem est, quod facit fraternitatem, nisi lacrum regenerationis, quod facit posse vocari Deum Patrem? Vide reliqua, quæ etiam referuntur in c. ad mensam 11. quæst. 3.*

Tertio quia conueniunt in eodem ordine. hoc pacto Episcopi ad inuicem vocantur fratres, imò

etiam dicuntur fratres Domini Papae c. fratrem. 86. d. c. quia fratres. 7. q. 1. c. frater. 16. q. 1. & filius Cancellarie Apostolicæ est, vt in literis Pontificijs, quæ Episcopis dirigitur, Episcopi vocentur fratres.

Quarto, quia participant in eodem officio. Sic Pontifex Romanus, quando loquitur de toto Collegio Cardinalium, vocat illos fratres, cap. fundamenta. de elect. in 6. & nota gloss. ibidem in verbo fratres. & cap. 1. de officio legati in 6. quia Collegium Cardinalium participat cum Summo Pontifice in eodem officio regendi Ecclesiam.

Quinto ex quadam humilitate, & charitate: sic Saluator noster vocauit Lazarum fratrem. Ioan. cap. 11. sic Clemens Papa vocauit clericos Ierosolymis cum Iacobo de gentes, suos fratres. cap. dilectissimis. 12. quæst. 1. eodem modo loquendi videtur Octaua synodus, cuius verba referuntur in cap. si quis frater. 11. quæst. 3. si tamen est canon illius synodi.

Sexto ex institutione & quia conueniunt in habitatione, & in modo viuendi. sic ab initio nascentis Ecclesiæ consuetudo obtinuit nominandi fratres eos omnes, qui in eodem loco habitarent, quibus esset cor vnum, & anima vna in Deo. vna substantia & vnus mos tendendi in Deum, siue illi clerici essent, siue monachi, siue etiam laici: de qua re elegantissimè & doctissimè Augustinus in Psal. 132. circa illa verba: *Ecce quam bonum, & quam iucundum habitare fratres in vnum.* cuius aurea verba essent hinc transcribenda, maximè propter eos, quibus nomen Fratrum etiam inter relictos grauius olet, nisi quod in aliorum libris transcribendis, vt nostros oneremus, longiores esse non possumus. in hoc sensu etiam laici viuentes in eodem Collegio, vel quomodolibet in vno Collegio vniti dicuntur fratres. & multo magis monachi, imò etiam clerici hac ratione dicuntur fratres, & sunt textus expressi non solum B. Augustini in serm. 1. & 2. de Communi vita cler. sed etiam in Decreto c. accusatores, & cap. C. Ierius il. 3. 4. 6. d. & cap. territorial. 12. q. 1. & cap. quæsitum. 13. quæst. 3. & in cap. relatum. de præbend.

Omnibus supradictis modis vsus est B. Augustinus hoc nomine fratrum in suis libris. & primo quidem modo vsus est in lib. de Beata vita, statim post præmium, cum ait. *Erant autem in primo nostra mater, cuius meriti credo esse omne, quod vivo. Nauigius frater meus, Trigeus, & Lucius: tuus, & discipulus meus.* & lib. 9. confessionum cap. 37. cum inquit: *ge si lebam, & steti si creuebam. Frater autem meus quidam locutus est, quo eam non peregre, sed in patria defungi tanquam saluum optaret.* secundo modo vsus est nomine fratrum lib. 9. confess. cap. 12. in fine eum ait: *pro peccato meo sicut ipse ad te Patrem omnium fratrum Christi tui, & cap. 13. in fin. in illis verbis: meminerunt cum assecutu pro parentum meorum in hac luce transitoria, & fratrum meorum sub te patre in matre catholica, & ciuium meorum in aeterna Ierusalem. & supra cap. 7. in*

*princip. non longe coperat Mediolane: sis bislepa genum hoc consolationis. & exhortationis celestis: ut magno studio fratrum conuenientium vobis, & cordibus. etque modus vltatissimus, & frequentissimus apud Augustinum, quocumque baptizatos appellare nomine fratrum, addo etiam Cathecumenos, nam in eodem lib. cap. 4. vocat Alipium fratrem suum, quem tamen subiugit, fuisse tunc cathecumenum, cum ipso Augustino cathecumeno in villa Casiaci nuncupata. Iuxta tertium, & quartum modum vsus est hoc nomine, tum in 9. Confess. cap. 13. vbi vocat omnes sacerdotes fratres suos dicens: *& in ipsa Domine Deus meus, inspira seruis tuis fratribus meis, filijs tuis domini mei, quibus & vocat, & corde, & literis seruis, vt quotquot has legent, meminerint ad altare tuum Monica famula tua sum Patreio quondam tuo conuge, & c.* & in epistolis paschim, vbi dum ad Episcopos scribit, cuius semper titulo & nomine fratrum salutare consuevit. Quinto etiam modo ex humilitate, & charitate consuevit omnes fideles subditos, siue clerico, siue laicos hoc nomine amoris, & charitatis pleno vocare; ita paschim in sermonibus ad populum, vt in homil. 9. ex lib. quinquaginta homiliarum in principio, cum inquit: *fratres, interrogamus conscientias nostras.* & in serm. 1. de communi vita cleric. cum inquit, *videbo: quid sit iure, sicut Deum voluerit cum paucis fratribus suis: vobis benedictus, Deo propitio, de numero vestro, id est de pieb. vestra. vltima eiusmodi sexcenta exempla omittamus.* Iuxta sextum modum vsus est etiam hoc nomine pluribus in locis, vt in eodem serm. 1. de communi vita cleric. cum ait: *& quærebam, via construerem monasterium, & viuerem cum fratribus meis.* non quod tunc haberet monasterium, & fratres in ordine regulari viuentes, sed quia illos habere optabat, sicut optabat habere monasterium, & infra. *Cur boni propositi fratres colligere compares meos, & c.* & in serm. 2. cum ait, *Nuncio ergo vobis vnde gaudeatur, quia omnes fratres, & clerici meos, qui mecum habitant, presbyteros, diaconos, & subdiaconos, & Patrum nepotem meum, tales inueni quales desideravi.* & lib. 8. Confess. cap. 9. cum ait: *Et erat Monasterium Mediolani plenum boni fratribus extra Verbum mania.* & in expositione Psal. 132. cum ait: *Ista enim verba Psalterij, iste dolus sonus, ista suauis melodia tam in cantico, quam in intellectu etiam monasteria peperit.* Ad hunc sonum excitati sunt fratres, qui habitare in vnum concupuerunt, iuxta hanc acceptionem Augustinus etiam antequam monasteria fundasset, aut regulare institutum profiteretur, vocabat omnes suos socios & amicos fratres, præsertim illos, qui secum socialem vitam in cõmuniõne ducebant, sicut patet ex 9. Confess. cap. 4. vbi vocat Alipium fratrem cordis sui. & ex lib. 1. Retract. cap. 26. cum ait: *Quoniam ab ipso primo tempore conuersionis nostræ sum in Africam venimus, sicut interrogabar à fratribus, quando me vacare videbant. & in eodem sensu fortassis**

est lo-

est locutus in d. serm. 1. de communi vita, cum dixit, quod quærebatur fructus monasterium, & viueret fortassis enim loquebatur non solum quos postea in monasterio collegij qui socialem vitam, & communem proprijs ducebant, qui secum in uolebant. Neque ex hoc potest inferri tunc essent monachi, vel eremiti eorum quod simul viuere, habent animam vnã, & substantiam eorundem tendendi in Deum: sicut fratres, qui numero centum viginti post Christi resurrectionem, in Spiritibus linguis igneis acceperunt, & illi qui simul vniti Dominum resuscitauerunt, & illi, qui omnia vendentes, & propositorum ponentes, simul viuere laici, de quibus omnibus videas enumerationem eiusdem Psal. 132. & vt vocati fuerint fratres, nõ tamen fuit vide epistolam Augustini 64. ad Agninem, vbi commendatur, & laudatur quod postea quam Augustinus in monasterium instituit, & in eo viuendum modum, & regulam apostolicae Alipius in coram societate manere, & vitæ amplecti voluerit. Quod aperte dicitur, qui vnus erat ex Augustini sociis, vixisset, vt tamen ante extructum illum liberum illi esset, si voluisset, accedere. A his enim vanè laudatur professus, quod nollet accedere a sociis, & Monachorum.

VI.

Hæc omnia longius fortassis, & profectus sum, vt appareret, & leue sit fundamentum, quod quæritur in hoc nomine, siue prænomine probandum, quod Augustinus habebat, & monachos ante presbyterum patet etiam responsio ad autoritatem Augustini pro illorum sententia allegatam dico, quod nomen fratrum secundo modo, & similiter dico addato quod accipitur sexto modo, quod Beatus Augustinus in Actibus fratrum viuentes in communi detrecto, non sequitur, illos fuisse vel eremitas alicuius certi ordinis reseruit, sicut ex hoc. quod v. g. in Collatorij, vel Apollinaris, & alijs Romanis, communis, & socialis vita ducunt inferri, quod illi sint verè regulares tam in eisdem collegijs dicunt: sic inferunt, quod qui sunt de Societate Rosarij, vel Stigmati, vel Corrigit, vel Eremitæ regulares, quia non vel fororum sese inuicem compellunt. Ad tertiam verò autoritatem

est locus in d. ferm. i. de communi vita clericorum, cum dixit, quod querebat locum, vbi construeret monasterium, & viveret cum fratribus: fortassis enim loquebatur non solum de fratribus, quos postea in monasterio collegit, sed de amicis qui socialem vitam, & communē eum illo in agris proprijs ducebant, qui secum in monasterio esse volebant. Neque ex hoc potest inferri, quod illi tunc essent monachi, vel eremitæ cucullati: sed solum quod simul vivebant, habentes cor vnum, & animam vnā, & substantiam communē, & vnum modum tendendi in Deum: sicut illi vocati sunt fratres, qui numero centum viginti simul vniti, post Christi resurrectionem, Spiritum sanctum in linguis igneis acceperunt, & illi quingenti, qui etiam simul vniti Dominum resuscitatum viderunt, & illi, qui omnia vendentes, & pretia ad pedes Apostolorum ponentes, simul vivebant, licet essent laici, de quibus omnibus videat Augustinum in enarratione eiusdem Psal. 132. & vt videas illos, etsi vocati fuerint fratres, nō tamen fuisse monachos, vide epistolam Augustini 64. ad Aureliū Chartaginensem, vbi commendatur, & laudatur Alipius, quod postea quam Augustinus factus presbyter monasterium instituit, & in eo viuere cepit secundum modum, & regulam apostolicam, ipse quoque Alipius in eorū societate manens, & illum modum vite amplecti voluerit. Quod aperte indicat, Alipium, qui vnus erat ex Augustini socijs, ita cum illo vixisse, vt tamen ante extractum illud monasterium, liberam illi esset, si voluisset, ab illa societate recedere. A his enim vanē laudaretur monachus professus, quod nollet recedere a societate sui Abbatis, & Monachorum.

VI. **H**æc omnia longius fortasse, quam par esset, profectus sum, vt appareret, quam frigidū, & leue sit fundamentum, quod quidam constituunt in hoc nomine, siue prænominē Fratrum, ad probandum, quod Augustinus habuerit monasterium, & monachos ante presbyteratum, per quæ patet etiā responsio ad autoritates ex eodem Augustino pro illorum sententia allegatas. Nam ad primam dico, quod nomen fratrum ibi accipitur secundo modo, & similiter dico ad secundam: & dato quod accipitur sexto modo, & inde sequatur, quod Beatus Augustinus in Africa habuerit fratres secum viuentes in communi, quod minime detrecto, non sequitur, illos fuisse verē monachos, vel eremitas alicuius certi ordinis regularis professores: sicut ex hoc, quod v. g. in Collegio societatis Oratorij, vel Apollinaris, & alijs Romæ existentibus, communis, & socialis vita ducitur, non potest inferri, quod illi sint verē regulares, qui talem vitam in eisdem collegijs ducunt: sicut etiam non inferitur, quod qui sunt de societate sanctissimi Rosarij, vel Stigmatij, vel Corrigij, sint verē Monachi, vel Eremitæ regulares, quia nomine fratrum, vel sororum sese inuicem compellere consueverunt. Ad tertiam verō autoritatem sumptam ex

epistol. Augustini 148. dico, salua reuerentia, falsum esse illum sensum, quem Marquez tribuit verbis D. Augustini, quod videlicet fratres illi, qui ordinationi Augustini interfuerunt, & illam, quibus poterant, verbis consolari studuerūt, essent fratres de monasterio ipsius B. Augustini; quod probò euidenter ex Possidio, qui cap. 4. idem factum recensens ita scribit: *Eum ergo tenuerunt, & vt in talibus consuetum est, Episcopo ordinandum inuenerunt, omnibus id vno consensu, & desiderio fieri, persequi, potentibus magnoque clamore, & studio flagitantibus. Vbi enim eo stente, nonnulli quidem lachrymas eius, vt nobis ipse reculit, tunc superbe interpretantibus, & tanquam eum consolantibus, ac dicentibus, quia locus presbyterij, licet ipse maiore dignus esset, appropinquaret tamen Episcopatus. Cum ille homo Dei, vt nobis reculit, maiori consideratione intelligeret, ac generet, quam multa, & quam magna sue vite pericula de regimine, & gubernatione Ecclesie impenderet, & prouenire speraret, atque ideo fieret. F. si ergo fratres illi erāt, qui eum flere videntes, consolati sunt, illi inquam, qui eum apprehensum Episcopo ordinandum intulerunt, non eremita ex monasterio adducti, quod Augustinus nullum tunc temporis habebat: quorum nonnulli eius lachrymas detergiorem in partem accipientes, per simulationē, & sub specie consolationis illum subsannabant, quamquam non videā, quomodo sine manifesta iniuria sui Ordinis, & sanctissimi Patris dici possit, illum in suo Monasterio, ac præsertim in illius primordijs, tales alumnos temerarios, simulators, & tanti Parentis irrisores habuisse, & si Sanctissimus Pater in dicta epistol. 148. profumma, quæ illius erat religio, & modestia, illorū temeritate dissimulare, ac etiam pie interpretari voluerit, cum dixit: *Nescientes causas dolorum meorum, quibus poterant sermionibus, qui omnino ad vultum meum nō pertinuerunt, tamen bono animo consolati sunt.**

CAPVT VNDECIMVM.

Alia argumenta contra eandem veritatem excogitata referuntur, & solvuntur.

Vartum argumentū, quo nonnulli recentiores, & præsertim Ioan. Marquez cap. 5. §. 10. & 11. vtuntur, sumitur ex verbis Possidij cap. 2. ita scribentis: *Moque ex miram cordi medullis ad Deum conuersus, spem omnē, quam habebat in saeculo dereliquit, iam non uxorem, non filios carnis, non diuitias, non honores saeculi quærens, sed solum Deo seruire statuit, in illo, & ex illo passillo grege esse studens, quæ Dominus alloquitur dicens: Nolite timere passillus grex, quoniam complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Vendite, quæ possidetis, & date elemosinā. & c. & illud, quod iterū dixit Dominus, idem vult sanctus sacre copie: si vult esse perfectus, vide omnia, quæ habes, & c. & erat tūc*

pagena
igno su
ctique
is apud
pellare
os, nam
in suum,
menum,
satisfaco
modum
cap. 13.
dicens:
tuū fa-
& voce,
legerint,
tua som
epistolis
eos sem-
confuc-
, & cha-
os, siue
& chari-
tibus ad
quaginta
fratrum,
de com-
fit iure,
bono
de pie,
omittat-
iam hoc
rm. 1. de
viam, &
fratrum
rium, &
quia illos
monasteri-
gere com-
uicio 179
& alios
aconus, &
ales inuiri-
cum ait:
na fratre-
one Psal-
ipse dicit
nam in in-
sonum ex-
concupis-
linus eti-
regulare
suos soci-
secum so-
patet ex
trem cor-
ait: Quoni-
sum in
ibus, quan-
u fortassis
est lo-

LAH